

לינארית 2 - תרגיל 5

שאלה 1. משפט ההצגה של ריס: מצאו וקטור $v \in \mathbb{R}^3$ כך שמתקיים

$$\varphi \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = x - 2y + z = \left\langle \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}, v \right\rangle$$

Solution: נרשום $v = \begin{pmatrix} a \\ b \\ c \end{pmatrix}$ ונקח את הבסיס האו"נ הסטנדרטי. אזי דרוש לנו ש

$$1 = \left\langle \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, v \right\rangle = a$$

$$-2 = \left\langle \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, v \right\rangle = b$$

$$1 = \left\langle \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, v \right\rangle = c$$

$$\therefore v = \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ כלומר}$$

שאלה 2. נתון בסיס של \mathbb{C}^3 $\{v_1 = (i, i, 0), v_2 = (i, -i, i), v_3 = (0, 0, -1)\}$. ונתונה העתקה לינארית $\varphi: \mathbb{C}^3 \rightarrow \mathbb{C}^2$ לפי

$$\varphi(v_1) = (i, 0)$$

$$\varphi(v_2) = (i, i)$$

$$\varphi(v_3) = (i, -i)$$

בצעו גרם-שמידט על וקטורי הבסיס. היעזרו בתהליך וחשבו את המטריצה המייצגת של ההעתקה הצמודה φ^* ביחס לבסיס האורתונורמלי שקיבלתם של \mathbb{C}^3 והבסיס הסטנדרטי של \mathbb{C}^2 .

Solution. נבצע גרם שמידט:

$$w_1 = v_1$$

$$w_2 = v_2 - \frac{\overbrace{\langle v_2, w_1 \rangle}^0}{\|w_1\|^2} w_1 = v_2$$

$$w_3 = v_3 - \frac{\langle v_3, w_2 \rangle}{\|w_2\|^2} w_2 - \frac{\langle v_3, w_1 \rangle}{\|w_1\|^2} w_1 = v_3 - \frac{i}{3} w_2 = (1/3, -1/3, -2/3)$$

$$\hookrightarrow \hat{w}_1 = \frac{1}{\sqrt{2}}(i, i, 0), \hat{w}_2 = \frac{1}{\sqrt{3}}(i, -i, i), \hat{w}_3 = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}}(1/3, -1/3, -2/3)$$

כעת,

$$\varphi(\hat{w}_1) = \frac{1}{\sqrt{2}} \varphi(v_1) = \frac{1}{\sqrt{2}}(i, 0)$$

$$\varphi(\hat{w}_2) = \frac{1}{\sqrt{3}} \varphi(v_2) = \frac{1}{\sqrt{3}}(i, i)$$

$$\varphi(\hat{w}_3) = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \varphi(v_3 - \frac{i}{3} v_2) = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \left((i, -i) - \frac{i}{3}(i, i) \right) = \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \left(i + \frac{1}{3}, -i + \frac{1}{3} \right)$$

$$\hookrightarrow \begin{pmatrix} \frac{i}{\sqrt{2}} & \frac{i}{\sqrt{3}} & \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \left(i + \frac{1}{3} \right) \\ 0 & \frac{i}{\sqrt{3}} & \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \left(-i + \frac{1}{3} \right) \end{pmatrix} \text{ והמטריצה המייצגת היא}$$

$$\begin{pmatrix} \frac{-i}{\sqrt{2}} & 0 \\ \frac{-i}{\sqrt{3}} & \frac{-i}{\sqrt{3}} \\ \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \left(-i + \frac{1}{3} \right) & \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{2}} \left(i + \frac{1}{3} \right) \end{pmatrix} \text{ ולכן המטריצה המייצגת של } \varphi^* \text{ היא}$$

שאלה 3. נתבונן במרחב $\mathbb{R}_2[x]$ עם המכפלה הפנימית

$$\langle p(x), q(x) \rangle = \int_0^1 p(x)q(x) dx$$

ותהי העתקה ליניארית $T: \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x]$ המוגדרת ע"י $T(a_0 + a_1x + a_2x^2) = a_1x$.

1. הראו שהיא לא צמודה לעצמה.

2. המטריצה המייצגת של T לפי הבסיס $\{1, x, x^2\}$ היא $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ שהוא כן צמודה לעצמה (כלומר, שווה

למשוחלפת של עצמה). הסבירו בקצרה למה זה לא סתירה לכך ש T לא צמודה לעצמה.

Solution.

1. נקח למשל $\langle T(1), x \rangle = \langle 1, T^*(x) \rangle \stackrel{?}{=} \langle 1, Tx \rangle$

אז מצד אחד $\langle T(1), x \rangle = \langle 0, x \rangle = 0$

ומצד שני $\langle 1, Tx \rangle = \langle 1, x \rangle = \int_0^1 x dx = \frac{1}{2}$

קיבלנו שהם שונים ולכן לא יתכן שההעתקה צמודה לעצמה.

2. זה לא סתירה מכיוון שהבסיס $\{1, x, x^2\}$ איננו בסיס אורתונורמלי ביחס למכפלה הנתונה. למשל

$$\langle 1, x \rangle = \int_0^1 x dx = \frac{1}{2} \neq 0$$

שאלה 4. תהי $A \in \mathbb{C}^{n \times n}$ מטריצה צמודה לעצמה. הוכיחו כי $\ker A = \ker A^2$.

Solution. ברור ש $\ker A \subseteq \ker A^2$ כי אם $Av = 0$ אז $A^2v = AAv = A0 = 0$.

נקח $v \in \ker A^2$ אזי

$$\|Av\|^2 = \langle Av, Av \rangle = \langle A^* Av, v \rangle = \langle A^2 v, v \rangle = \langle 0, v \rangle = 0$$

ולכן $Av = 0$ כלומר $v \in \ker A$.

שאלה 5. הוכיחו שאין העתקה צמודה לעצמה $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ כך ש

$$T(1, 2, 3) = 0$$

$$T(2, 5, 7) = (2, 5, 7)$$

רמז: ו"ע של ע"ע שונים צריכים להיות מאונכים.

Solution. מהנתונים ניתן לראות ש $(1, 2, 3)$ הוא ו"ע של ע"ע 0 ו $(2, 5, 7)$ הוא ו"ע של ע"ע 1.

אם ההעתקה הייתה צמודה לעצמה אז ו"ע של ע"ע שונים הם מאונכים וצריך להיות ש $\langle (1, 2, 3), (2, 5, 7) \rangle = 0$

אבל זה לא כך. סתירה.

שאלה 6. תהי $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ מטריצה אורתוגנלית. הוכיחו כי $\det A = \pm 1$ ושהמטריצה $adj(A)$ גם אורתוגנלית.

Solution. ממשית אורתוגנלית פירושו $A^{-1} = A^t$ ולכן $\det A^{-1} = \det A^t = \det A$ וכן $\det A^2 = 1 \Leftrightarrow \det A^{-1} = \det A^t = \det A$ ולכן $\det A = \pm 1$.

כידוע $A \cdot adj(A) = \det(A)I$ ולכן $adj(A) = A^{-1}$ היא אורתוגנלית.